

Органъ
на Съюза на Българските
Моряци във България.

Абонаментъ за година 60 лева,
за полугодие 30 лева, за три месеца 100 лева,
за един месец 30 лева. — Издаванъ е в 2 лева.

Урежда редакционен комитетъ
Всичко се въвежда до Съюза на Българските моряци, Солунска 12 — Варна

Николденски брой

Никулденъ.

Денят на Св. Никола, който всички моряци празнуват днеска, е така тържественъ и много тържественъ за насъ българските моряци, защото за този ден, преди две години, на 19 декември 1926 год. се поставиха основите на нашия Съюзъ на Българските Моряци.

Ето защо ние ценимъ скъпо денятъ въ който разпоказаните сили на българските моряци можаха да се сгрупиратъ и образуватъ едно и цяло, доказано съ първия уредителен конгресъ, като се освети знамето на Съюза и се даде тържествено обещание предъ него, Царя и народа, че няма да се спиратъ предъ никакви пречки и ще работятъ неуморно за преуспяването на морското дѣло у насъ за величавостта на родината.

Затова, отъ една страна на съюзното знаме е изобразенъ патрона на моряците Св. Никола съ девиза: „Бъдещето на България лежи на морето и Дунава“, а отъ другата — символа на българските съюзни моряци съ завещания дивизъ: „Българи, обичайте морето — пазете родните брегове!“ отъ Августейшия баща на нашия любимъ Царь на българитъ, Царь Борисъ III, който заради преуспяването на родното корабоплаване прие да стане кръстникъ на знамето на Съюза на Българските Моряци и неговъ върховенъ покровителъ.

Въ тѣя хубавъ денъ, обляга тогава отъ светлите никулденски, слънчеви лъчи, цялото българско морячество, събрано въ града Варна отъ всички краища на морето и Дунава, доказа за първи пътъ своето един душие и желание за работа, която да възкреси замиращето българско корабоплаване по Дунава и морето и за общата полза на цялия български народъ, предъ очите на който трябваше да се издигне и получи справедливата и заслужена награда за полагаието отъ него умрителенъ и рискованъ трудъ.

И за това, всяка година, въ денятъ на Св. Никола, ние българските моряци отправяме благодарствена молитва къмъ Всевъзлюбения, който чрезъ Св. Никола се грижи да запази здравето и живота на всички, които се намиратъ съ корабитъ си въ морето и успокоява, които ги очакватъ на сушата.

Съюза на българските моряци успя въ своето кратко съществуване да направи много за морското дѣло у насъ и неговитѣ служители, но предъ него стоатъ още множество въпроси отъ жизненъ

Характеръ, които чакатъ своето разрешение и които съ търпение и постоянство, ще се разрешатъ. На плещитѣ на Съюза на българските моряци лежи тѣхното правилно разрешаване и той, въ името на дадената отъ неговитѣ членове, тържествена клетва, трябва да продължи съ всички сили да работи до тогава, до като не види изпълнени на чертанитѣ отъ него задачи.

На Васъ прочее, български моряци, тежи голѣмата отговорностъ предъ бъдещитѣ поколения, които очакватъ едно уредено и най-важното, озаконоено и гарантирано българско мореходство!

Днеска, събрани въ храмътъ на нашия Патронъ Св. Никола, не можемъ да не спомнимъ и да не пожелаемъ отъ всичката си душа и отъ сърдце; върава, дългоденствие и щастливо царуване на нашия върховенъ покровителъ — първиятъ морякъ на България — Н. В. Царь Борисъ III, Царь на българитѣ, къмъ когото отправяме и нашето гръмогласно моряшко: Здравей!

Н-ръ В. Караностевъ
Председател на Съюза на българските моряци

Съденето на Св. Никола отъ Божия Сждъ.

(Легенда)

Следъ като Господъ създаде небето и земята и отделилъ сушата отъ водата, Той се погрижилъ да уреди и тѣхното управление така, че всички да чувствуватъ неговата воля и справедливостъ.

Управителитѣ на всички морета сж биле избрани изъ между по-първитѣ Му светии, а за тѣхенъ началникъ поставилъ най-близкия си светия на име Отецъ Памфилий.

Построени биле разкошни палати за управителитѣ, които се облякли съ скъпи одежди и въ миръ и любовъ заживѣли, прекарайки времето си, пѣйки хвалебни химни на Бога Творца.

Но празникитѣ, които всѣки светия празнувалъ всяка година и които сж биле истинско тържество за тѣхъ, сж биле помрачавани отъ празника на единъ одърченъ, ослепенъ, гладенъ и измученъ светия на име Св. Никола.

Когато приближавалъ неговиятъ празникъ, населението по цялото крайбрежие започвало трѣскаво приготовления. Всѣки обличалъ новитѣ си скъпоти за този денъ, дрѣли: пшени гостби, сж се приготвявали, голѣми рибниця на фурна, сж се пекли и всичко това се поднасяло на Св. Никола, въ знакъ на искрена благодарностъ за дѣло-

вителиството и услугите, които той през годината е правил на избраниято население през време на работата му в морето.

Отъ Св. Никола, най-много негодува въ Памфилий, за което единъ день свикалъ всички свети на конференция, въ която да обмислят мерките, които трябва да се взематъ противъ вирогавия Св. Никола.

—Свикахъ ви на това заседание, започнахъ Св. Памфилий, за да ви обърна вниманието върху единъ много печаленъ фактъ. Всички вие знаете, че Всемогущия отреди насъ за владетели на моретата, но народа не ни обича! Всѣка година и не празнуваме нашитъ празници, но на тѣхъ никой не пристъпва. Измежду мъничкитъ свети има единъ нежежа, единъ дриплю, който се ползва между народа съ голѣми симпатии, особено между моряцитъ и на неговия празникъ се стичатъ всички и празнуватъ по такъвъ начинъ, като самъ Богъ е слѣзаль между тѣхъ! Това е Св. Никола, прогизъ когото трябва и да вземемъ решение!

—Ще трябва да направимъ единъ докладъ до Бога—нашиятъ покровителъ—да искаме наказанието на Св. Никола.

—Да бжде! казали всички и натоварили отецъ Памфилия да подчесе оплаканието на Бога-Твореца

Занизали се пакъ дни на блаженство, до като единъ день, по заповѣдь на Твореца биле свикани всички свети на заседание подъ председателството на самия Него, въ което е трѣбвало да бжде съденъ и наказанъ вирогавия Св. Никола.

Събрали се всички свети, облечени въ най-скъпите си одежди, но Св. Никола го нѣмало никакъвъ.

Открихъ Богъ събранието и обронихъ тъжно глава.

—Ето какао ще рече, Боже-Всезишний, непокорство! казалъ Отецъ Памфилий. Азъ знаехъ, че Св. Никола нѣма да се яви, защото съзнава грѣхътъ си и азъ изля, да му се наложи заслуженото наказание.

Обърнахъ се Господъ къмъ ангелитъ и казалъ: защо не е намѣренъ и доведенъ Св. Никола? Кжде сте го търсили?

—На всѣякде, Господи, казали ангелитъ, обърнахме цѣлата земя

—А въ морето ходихте ли?

—Не! отговорили смирено ангелитъ.

—Тогавъ, идете тамъ и го доведете!

Литнали пакъ уморенитъ ангели и не следъ много се завърнали съ самия Св. Никола.

Мокъръ, каленъ, изцапанъ, измъченъ и одърпанъ, смирено пристѣпилъ Св. Никола къмъ трона на Твореца.

—Прости ми Господи. Не можахъ на време да се явя на повелята Ви и въбрамъ че съмъ изчерпалъ търпението на всички. Но въ морето бушуваше буря. Двама нещастни рибари молѣха за помощъ. Платното на лодката бѣше разкъсано и оталечено отъ вѣтъра, лодката се пълнеше съ вода: студа смразяваше ржцетъ на нещастнитъ. Азъ имъ се явихъ на помощъ.

—Е, спаси ли ги? Запита насълзненъ Господъ.

—Да, спасихъ ги Господи съ Вашето благоволение.

Замисли се Творецъ, погледна измъченихъ Св. Никола и следъ това отправа страшния си погледъ къмъ отецъ Памфилий.

Настана грозна тишина, въ която прозвуча

—Азъ искахъ отъ Васъ справедливостъ, а не лукавство! Наказвамъ инициатора на този съдъ, Отецъ Памфилия, щото на четири години веднѣжъ да празнува празника си и този день да бжде 29 февруарий, а ти Св. Никола, върви въ морето, помагай, напѣвай беднитъ моряци и заслужено носи благодарноститъ и любовта на народа!

Шоренъ.

Моряка и вълнитъ

Борбата, която моряка е водилъ съ природнитъ стихии и въ миналото и борбата, която води съ тѣхъ днеска, е много различна.

Нѣкога тая страшна и жестока борба се е водила, тъй да се каже лице съ лице. Въ тия моменти, когато разяренитъ вълни съ ужасъ съ налитали върху слабитъ страни на кораба, когато силнитъ вѣгъръ разкъсвалъ неговитъ платна, моряцитъ трѣбвалъ да се катерятъ по мачтитъ за да ги поправятъ или да събиратъ ония, които съ били излещи за случая.

Появяваието на параходитъ и моторнитъ кораби съ безжицитъ си телеграфи, модерни съоръжения и осъвършенствуваието на метеорологията измѣнятъ днеска съвършенно начинитъ на борбата съ морскъ тѣстихий.

Тая борба се води днеска отъ закритата навигационна зала и запазената радиотелеграфна кабина съ помощта на други кораби, намиращи се далече отъ атакуваната отъ бурята зона и тая на специалиститъ отъ брѣга.

Благодарение на тѣхната помощъ, корабитъ иматъ възможность днеска, почти всѣкога да се прикриятъ своевременно или да избѣгнатъ опасността.

Голѣма заслуга въ това отношение има радиотелеграфъ, който предава и получава известията съ брѣга и другитъ кораби.

Въ миналото, предъизжданията на времето не е било така положително, както сега.

Не малка е заслугата въ случая и на француския учебенъ корабъ „Жакъ Картие“, който е пребродилъ Атлантическия океанъ по всички направления и презъ разни времена на годината, споредъ указанията на францускитъ и североамериканскитъ метеорологически станции. По този начинъ той е успѣлъ да събере много цѣнни данни, особено около Антильскитъ и Азорскитъ острови.

На оснвание на тия данни съ биле определени атмосфернитъ налѣгания и предвидени всѣки промѣни, които своевременно съ се предавали на корабитъ въ открито море, като съ ги предпавали отъ изненади.

Всички институти отъ международенъ характеръ, занимаващи се съ търговското мореходство, съ взели инициативата за уреждане една постоянна и тъй належаша служба, която ще пусне повече такива кораби съ специално назначение, какавто днеска „Жакъ Картие“ изпълнява по своя инициатива.

По тоя начинъ, много нещастия и катастрофи ще се избѣгнатъ и ще могатъ да се намалятъ до минимумъ цо-малкитъ аварии, било съ корабитъ, било съ тѣхнитъ товари.

Съюзъ на българскитъ моряци и концесията за износъ на беконъ.

Днесъ, когато концесията за износъ на замразено свинско месо и др. е свършенъ фактъ, дълъгъ се налага на Съюза на българскитъ моряци

предъ респективното министерство за запазване интереситѣ на своитѣ безработни членове-моряци, като имъ се осигури по едно мѣсто за работа въ параходитѣ на концесията, било за помощници капитани и механици, било като матрози, огняри, жглищари и др.

Тѣйкато държавата взема голѣмъ дѣлъ въ тая концесия и осигурява толкова облъги на концесонера, логично е щото тя да се погриже и за настаняването на свои безработни граждани на работа, толкова повече такива, каквито сж моряцитѣ въ случая, като се предвиди въ правилника който ще урежда приложението на закона за концесията, като една частъ отъ екипажа на тия параходи да бжде български, което нѣма да противоречи и на английския морски законъ, който позволява имбаркирането на чужди поданици на въ размѣръ поне до една трета отъ тѣхния екипажъ.

Казваме поне една трета, а не повече, понеже ние не знаемъ още подъ какъвъ флагъ ще плтуватъ тия параходи и допускаме, че тѣ ще бждатъ вероятно подъ английско знаме.

Въ всѣки случай, тѣй или ииъкъ, българското правителство на търговията, промишлеността и труда, би могло да направи много за безработнитѣ моряци, като не оставя безъ внимание направитѣ отъ Съюза на българскитѣ моряци, постъпки въ тая смисълъ, защото настаняването на българскитѣ моряци въ параходи които плтуватъ въ далечни земи съ такъвъ голѣмъ търговски флотъ, ще бжде отъ голѣмо значение за нашата малка страна, която едѣа сега запъчва да се замисля и цени своето море.

По този начинъ, ще се даде възможностъ на една значителна частъ безработни моряци, да осигурятъ своята и тая на семействата си, прехраната.

Второ; постъпилитѣ въ английски параходи, ще иматъ случая да изучатъ, както езика, така и ще се запознаятъ непосредствено съ реда на службата въ параходитѣ на първата въ свѣта, морска държава.

Ще се проникнатъ отъ чувството на онази съзнателна дисциплина, която сжествува тамъ и въ последствие, ще бжде постепенно насаждана и култивирана между екипажитѣ и на нашитѣ параходи, кждето благодарение липсата на традиции и закони, тя е достатъчно разнебитена.

Това се доказва много ясно отъ факта, че ония отъ нашитѣ моряци, които сж имали до сега случая да служатъ на чужди кораби сж бивали и си оставатъ повече дисциплинирани отъ ония, които сж израстнали у насъ и познаватъ живота само въ нашитѣ параходи.

Така че, като се има предъ видъ всичко полезно, което може да се извлече отъ имбаркирането на наши хора въ параходитѣ на концесията, не трѣбва да се кропусна моментъ, като се направя нуждното за целта.

Ако всичко това не е било уговорено въ законъ за концесията, не е още късно за да се втъкне въ правилника, който ще урежда подробности по неговото прилагание.

Подвигътъ на ледоразбивача „Красинъ“

Неотдавна специалния увеселителенъ корабъ „Монте Сервантесъ“ бѣ предприелъ едно плтуване до Шпицбергенъ съ 1414 екскурзанти. До Нордъ Кейтъ всичко отивало благополучно и при кубаво

време, но следъ това, когато кораба взелъ направлението за Шпицбергенъ, навлиза въ ледоветъ при гъста мъгла.

На следния день, въ предния хамбаръ на кораба се появила вода която помлитѣ не биле въ състояние да изхвърлятъ.

При тая явна опасностъ, на подаденитѣ за помощъ сигнали се отзовава руския ледоразбивачъ „Красинъ“, който въпреки повредитѣ си, получени прозъ време на ексспедицията за спасяване на генералъ Нобиле, пристига на време и благодарение на опитнитѣ си водолази, успѣва да залуши пробититѣ отъ ледоветъ мѣста на „Монте Сервантесъ“ и, го привежда въ състояние да може безопасно да се завърне въ Хамбургъ съ всичкитѣ си 1414 екскурзанти.

По този случай „Красинъ“ е получилъ специална благодарностъ отъ Морския Сѣдъ въ Хамбургъ които разглеждатъ дѣлото по аварията

Глава VI. за екипажитѣ (обслужата) (Продължение)

Чл. 50. Въ постановленията на този законъ подъ названието обслуга (екипажъ) се разбираатъ морскитѣ лица-приети на единъ търговски корабъ на каквато и да било елужба.

Чл. 51. Никой не може да се числи въ обслугата на търговски корабъ, ако не е записанъ въ списъцитѣ на морскитѣ лица; причисляватъ се обаче къмъ обслугата спомагателнитѣ служащи въ корабитѣ.

Чл. 52. Въ обслугата на единъ търговски корабъ подъ българско знаме влизатъ:

а) Помъшницитѣ на корабоначалницитѣ;
б) Корабниятъ лѣкарь, радиотелеграфиста, домакине и механицитѣ. Тия лица се считатъ за за корабни офицери съ непосредствена подчинени на корабоначалника.

в) Корабницитѣ и майсторитѣ специалисти; тия лица се считатъ за корабни подофицери и сж подчинени освенъ на корабоначалника още и на корабни офицери—всички по своята специалностъ. Като корабни подофицери, подчинени само на корабоначалника, се считатъ и пилитѣ, презъ времето когато сж звети съ воденето на кораба.

г) Моряцитѣ, младицитѣ, огняритѣ и всички други лица, подъ каквото и да е название, които служатъ на кораба.

Чл. 53. Помощници на корабоначалника сж:

- а) Първи помощникъ
- б) Втори помощникъ и
- в) Трети помощникъ.

Длъжноститѣ на помощници корабоначалници се заематъ само отъ морскитѣ лица избрани въ чл. 38. на този законъ.

Чл. 54. Корабенъ лѣкарь може да бжде всѣки български поданикъ съ признато отъ Царството право да носи званieto докторъ по медицината.

Чл. 55. Механицитѣ на Българскитѣ Търговски кораби се раздѣлятъ:

- а) Първи механикъ;
- б) Втори механикъ;
- в) Трети механикъ;

Чл. 56. За да добие свидетелство за трети механикъ кандидата трѣбва да отговаря на следнитѣ условия:

- а) Да е навършилъ 21 годишна възраст,
- б) Да е навършилъ съ успѣхъ морско плаване

но училище във България или чужбина.

в) Да е издържалъ съ успехъ въ Царството предъ държавна комисия теоритически и практически испитъ по програма утвърдена отъ Министра на Ж. П. Т. ако е завършилъ образованието си въ чужбина.

Чл. 57. За да добие свидетелство за втори механикъ кандидата трѣбва да отговаря на следнитѣ условия:

а) Да има свидетелство за трети механикъ,
б) Да има двегодишно плаване на търговски корабъ, като трети механикъ.

в) Да е издържалъ съ успехъ въ Царството предъ държавна комисия практически испитъ, по програма утвърдена отъ Министра на Ж. П. Т.

Чл. 58. За да добие свидетелство за първи механикъ, кандидата трѣбва да отговаря на следнитѣ условия:

а) Да има свидетелство за втори механикъ,
б) Да има тригодишно плаване като втори механикъ и

в) Да е издържалъ съ успехъ въ Царството, предъ държавна комисия теоритически и практически испитъ, по програма утвърдена отъ Министра на Ж. П. Т.

Лица съ признато у насъ висше техническо образование по машинно инженерство, иматъ право да получатъ свидетелство за първи механикъ ако иматъ едногодишно действително плаване по море на търговски корабъ, като втори механикъ.

Машинитѣ офицери и механицитѣ отъ морската и Рѣчна крайбрежна полиция, както и тия отъ бившия воененъ флотъ, ако притежаватъ плавателния цензъ предвиденъ въ чл. чл 57 и 58 на този законъ могатъ да получатъ по реда установенъ отъ чл. 154 на закона свидетелства за първи, втори или трети механикъ.

Чл. 60. Испититѣ за механици се произвеждатъ по сжция редъ установенъ по чл. чл. 45, 46 и 47 на този законъ.

Чл. 61. Морякъ може да бжде всѣки, който има 24 месечно действително плаване независимо отъ какъвъ корабъ като младикъ и има навършени 18 годишна възраст.

Корабникъ може да бжде всѣки морякъ, който има навършена 25 годишна възраст и най-малко 6 годишно действително плаване безразлично на какъвъ корабъ.

Огняръ може да бжде всѣки морякъ, който има морска професионална огнярска и моториска подготовка.

Корабитѣ трѣбва да се управляватъ отъ корабоначалиници, споредъ естеството на плаването, което се предприема, както това ще бжде определено въ правилника за прилагане на този законъ или въ специални наредби обявени съ Царски Указъ.

Любители собственици на вътроходи и параходи използвани исклучително за удоволствие за удовольствие, безъ право да принадлежатъ на членове на спортни морски дружества, признати за такива отъ Министра на Ж. П. Т. могатъ да командватъ сами корабитѣ си презъ цѣлото траене на пътуванието, безъ да бждатъ задължени да взематъ на кораба офицеритѣ предвидени въ правилника или наредбитѣ за които е речъ по горе. Тѣ не сж длъжни да взематъ сжщо и офицеритѣ предвидени въ следующия членъ.

Чл. 63. Машинитѣ на корабитѣ подъ българско знаме трѣбва да бждатъ управлявани отъ механици, споредъ естеството на плаването, което се

предприема, както това ще бжде определено въ специални наредби обявени съ Царски указъ.

Чл. 64. Минималния съставъ на обслужатѣ за всѣки видъ кораби, ще се определятъ отъ правилника за прилагане на този законъ или въ специални наредби обявени съ Царски Указъ.

Чл. 65. Корабоначалиника, корабнитѣ офицери и две трети отъ подофицеритѣ и моряцитѣ на търговски кораби подъ българско знаме трѣбва да бждатъ българи.

Чл. 66. Въ случай на доказана необходимостъ и невъзможностъ да се намѣрятъ българи, за корабоначалиникъ или пръвъ помощникъ може да бжде назначенъ и чужденецъ.

Само българскитѣ Царски консули и Консулски агенти въ странство могатъ да разрешаватъ наемането на чужденци, на предписаната на предидущия членъ пропорция и то при доказана необходимостъ и невъзможностъ да се намѣрятъ българи.

Когато консулската властъ намѣри че не е наложително до чужденеца корабоначалиникъ, тя може да възложи въпросната длъжностъ всжщо и длъжноститѣ първи и втори помощникъ на морски лица български поданици, които макаръ да притежатъ звание по ниско отъ изискваното въ този законъ, сж въ състояние въ извънредни случаи временно да изпълняватъ службата.

Това повишение се счита като временно и се свършва съ свършването на пътуването или пъкъ щомъ като бжде възможно помането командата на кораба изпълнението на длъжността първи или втори помощникъ, отъ липа крито отговарятъ на предвидения въ този законъ цензъ.

Горнитѣ постановления се отнасятъ еднакво до машиния персоналъ на корабитѣ.

Чл. 67. Лицата отъ обслужатѣ на търговски корабъ, които подлежатъ на наборъ, не могатъ да бждатъ стоварени въ чужда страна, даже и когато срока на наемането е истекълъ и самитѣ тѣ искатъ да ги стоварятъ.

Чл. 68. Всички заварени отъ този законъ собственици или стѣкмители на кораба подъ българско знаме сж длъжни, ако нѣма налични корабнайсно 5 години следъ влизането въ сила на този законъ, да назначатъ за корабоначалиници и корабни офицери лица съ цензъ предвидени въ него.

Чл. 69. Всички лица, които до влизането въ сила този законъ сж заемали длъжността корабоначалиникъ или сж се числили въ обслужатѣ на търговски кораби, трѣба да представятъ въ съответното пристанишно управление, въ срокъ най-късно отъ шестъ месеца отъ влизането въ сила на този законъ, всички документи съ които могатъ да докажатъ правата си върху званieto си, за което претендиратъ.

Всички корабоначалиници и корабни и офицери, които до влизането въ сила на този законъ сж изпълнявали съответни служби въ Българския Търговски флотъ, се приравняватъ къмъ нѣкоя открита отъ тритѣ капитански степени, предвидени въ членъ 38 на този законъ. Като при това при приравняването се взема степенята, която лицето е имало презъ последната цѣла година на служба-та си. Тия отъ заваренитѣ лица, които желаятъ степенъ по-горна отъ она, която споредъ този

(Средба)